

Základní škola Údlice, okres Chomutov

**MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM
školní rok 2019- 2020**

prevence sociálně patologických jevů

Zpracovala:

Schválil:

.....
Mgr. Markéta Haladová

metodik primární prevence

.....
Mgr. Jiří Chloupek

ředitel

V Údlicích, dne: 2. 9. 2019

Úvod	
1 Teoretická část	3
1.1 Hlavní cíle	3
1.2 Vymezení základních pojmů	3
1.2.1 Rizikové chování	3
1.2.2 Prevence rizikového chování, primární prevence	4
1.2.3 Minimální preventivní program	5
1.3 Teoretická východiska	7
2 Praktická část	8
2.1 Charakteristika školy	8
2.2 Analýza situace	8
2.3 Vymezení cílové populace	12
2.4 Garanti programu, spolupracovníci	14
2.5 Cíle	14
2.5.1 Cíle dlouhodobé	14
2.5.2 Cíle střednědobé	15
2.5.2.1 Střednědobé cíle pro 1. – 5. ročník	15
2.5.2.2 Střednědobé cíle pro 6. – 9. ročník	16
2.5.3 Cíle krátkodobé pro aktuální školní rok	18
2.6 Metody k dosažení cílů	19
2.7. Hodnocení (evaluace) účinnosti uplatňovaných preventivních aktivit MPP za předchozí školní rok (je součástí Výroční zprávy školy) provede metodik primární prevence v červnu	21
2.7.1 Cíle krátkodobé: plán akcí předchozího školního roku	21
2.7.2 Kvalitativní evaluace předchozího školního roku	23
2.7.3 Kvantitativní evaluace předchozího školního roku	24
2.7.4 Evidence případů předchozího školního roku (drogy, alkohol, kouření, záškoláctví, šikana)	24
2.8 Kontakty na relevantní organizace	25
2.9 Webové stránky k prevenci pro učitele, žáky i rodiče	26
Závěr	27
Seznam použité literatury	28
Seznam tabulek a grafů	30
Seznam použitých zkratk	31

1 Úvod

Cílem mé práce je na základě platné legislativy, empirických zkušeností a analýzy současného stavu vytvořit efektivní a srozumitelný minimální preventivní program jako účinný nástroj prevence rizikového chování a výchovy žáků v konkrétních podmínkách naší základní školy. Ukázat na současné hlavní problémy, na možné způsoby a nové trendy v jejich řešení.

Práce by měla přispět k hlubší orientaci a prohloubení znalostí žáků, rodičů, pedagogů a širší veřejnosti v oblasti teorie a praxe primární prevence rizikového chování.

2 Teoretická část

2.1 Hlavní cíle

Hlavním cílem primární prevence je, abychom v maximální možné míře předcházeli a současně redukovali míru rizik spojených s konkrétními projevy rizikového chování.¹

Hlavním cílem minimálního programu prevence je vytvořit ve škole podnětné, bezpečné, respektující a spolupracující prostředí zaměřené na komplexní primární prevenci a výchovu žáků k vyloučení nebo alespoň k minimalizaci jejich rizikového chování.

2.2 Vymezení základních pojmů

2.2.1 Rizikové chování

Pod pojmem rizikové chování rozumíme chování, v jehož důsledku dochází k prokazatelnému nárůstu zdravotních, sociálních, výchovných a dalších rizik pro jedince nebo společnost².

Jiná definice chápe rizikové chování jako aktivity, které přímo nebo nepřímo vyústí v psychosociální nebo zdravotní poškození jedince, jiných osob, majetku nebo prostředí³.

Rizikové chování je výsledkem interakce osobnosti člověka s prostředím, ve kterém žije.

Na rizikovém chování se pak podílí faktory systému biologického, sociálního prostředí, percipovaného environmentálního systému, osobnostního systému a systému chování.⁴

¹ MIOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L., ZAPLETALOVÁ, J., NOVÁK, P., (Eds.). Primární prevence rizikového chování ve školství. Universita Karlova v Praze & TOGGA 2010, s. 28. ISBN 978-80-87-258-47-7.

² MIOVSKÝ, M., ZAPLETALOVÁ, J. Systém primární prevence rizikového chování na rozcestí: specializace versus integrace. Presentace Konference Primární prevence rizikového chování III, 2006, s. 17.

³ MACEK, P. Adolescence. 2., upr. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-747-7.

Typy rizikové chování⁵:

- a) záškoláctví,
- b) šikanu a extrémní projevy agrese,
- c) extrémně rizikové sporty a rizikové chování v dopravě,
- d) rasismus a xenofobii,
- e) negativní působení sekt,
- f) sexuální rizikové chování,
- g) závislostní chování (adiktologie),
- h) okruh poruch a problémů spojených se syndromem týraného a zanedbávaného dítěte,
- i) spektrum poruch příjmu potravy.

2.2.2 Prevence rizikového chování, primární prevence⁶

V širším pojetí pojmem prevence označujeme všechna opatření směřující k předcházení a minimalizování jevů spojených s rizikovým chováním a jeho důsledků. Může být primární, sekundární a terciární.

V užším pojetí chápeme pod pojmem prevence především samotnou prevenci primární, která je nasměrována k bazální ochraně jednotlivce i společnosti.

V tomto smyslu za prevenci rizikového chování považujeme jakýkoli typ výchovné, vzdělávací, zdravotní, sociální či jiné intervence směřující k předcházení výskytu rizikového chování, zamezující jeho další progresi, zmírňující již existující formy a projevy rizikového chování nebo pomáhající řešit jeho důsledky.

Úrovně primární prevence⁷:

- Všeobecná primární prevence (zaměřená na běžnou populaci).
- Selektivní primární prevence (zaměřená na skupiny osob, u kterých jsou ve zvýšené míře přítomny rizikové faktory pro vznik a vývoj různých forem rizikového chování, tj. jsou více ohrožené).
- Indikovaná primární prevence (zaměřená na jedince, kteří jsou vystaveni působení výrazně rizikových faktorů, případně u kterých se již vyskytly projevy rizikového chování).

⁴ JESSOR, R., DONOVAN, J.E. Beyond adolescence: problem behavior and young adult development. Vyd.1. Cambridge [England] ; New York: Cambridge University Press, 1991.ISBN 05-214-6758-6.

⁵ MIOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L., ZAPLETALOVÁ, J., NOVÁK, P., (Eds.). Primární prevence rizikového chování ve školství. Univerzita Karlova v Praze & TOGGA 2010, s. 24. ISBN 978-80-87-258-47-7.

⁶ MIOVSKÝ, M. a kol. Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování. Vyd. 1. Praha: Univerzita Karlova v Praze & TOGGA, 2012, s. 107. ISBN 978-80-87-258-89-7.

⁷ Kolektiv autorů. Metodický pokyn MŠMT ČR č. j. 20 006/2007-51 k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, čl. 2.

2.2.3 Minimální preventivní program

MPP je konkrétním dokumentem školy zaměřeným na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce se žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy⁸.

Zpracovává se na období jednoho školního roku a jeho realizace je průběžně vyhodnocována. Za koordinaci zpracování a realizaci MPP odpovídá školní metodik prevence v součinnosti s ostatními pedagogickými pracovníky školy a dalšími subjekty⁹.

MPP musí splňovat tyto základní požadavky¹⁰:

- Přímý a explicitně vyjádřený vztah k určité konkrétní formě rizikového chování a tématům s tím spojeným (tedy aby cíl, obsah a způsob provádění preventivního programu měl jasnou přímou vazbu na problematiku spojenou s daným typem rizikového chování).
- Jasná časová a prostorová ohraničenost realizace (zmapování potřeb, plán program a jeho příprava, provedení a zhodnocení programu a jeho návaznost).
- Zacílení na jasně ohraničenou a definovanou cílovou skupinu (každý program má svoji jasně definovanou cílovou skupinu).
- Pracovníci programu mají vzdělání přiměřené typu programu a jsou superevidováni.

Standardy kvality preventivních programů pak tyto požadavky specifikují velmi konkrétně.

MPP vychází ze současně platné školské legislativy a každá škola a každý školní metodik prevence by měl mít ve svém archivu aktuální verze všech dokumentů, které tvoří základní rámec pro realizaci MPP a jakýchkoli dalších preventivních aktivit:

- Platné školské dokumenty pro oblast primární prevence.
- Koncepti primární prevence na úrovni celonárodní, kraje, obce.
- Standardy odborné způsobilosti poskytovatelů programů PP užívání drog.
- Dlouhodobou preventivní strategii školy.
- Řád školy.

⁸ Kolektiv autorů. Metodický pokyn MŠMT ČR č. j. 20 006/2007-51 k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. Praha, 2007, s. 2.

⁹ Kolektiv autorů. Novela vyhlášky 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb.

¹⁰ MIOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L., ZAPLETALOVÁ, J., NOVÁK, P., (Eds.). Primární prevence rizikového chování ve školství. Univerzita Karlova v Praze & TOGGA 2010, s. 26. ISBN 978-80-87-258-47-7.

- Krizový plán a postup školy při výskytu rizikových forem chování dětí a mládeže.
- Sankční řád.

Základní znalost a orientace v legislativě je bezpodmínečně nutná zejména pro činnost školního metodika prevence.

Nedílnou součástí MPP je také způsob, jakým je hodnocena kvalita a kvantita jeho provádění - evaluace. Evaluace ale není pouze nástrojem hodnocení vykonané práce, ale především má ukázat východiska pro plánování primárně preventivních aktivit pro příští rok¹¹. Zásadní je zhodnocení, zda bylo dosaženo stanovených cílů.

Doporučená struktura a rozsah MPP v celkovém součtu 86 hodin¹² je znázorněna na následující tabulce.

1. část: Rámec tvořený souborem pravidel bezpečné školy			
2. část:	2.a. Dovednosti sebeovlivnění	3. část:	3.a. Agrese a šikana
Dovednosti pro život	(Self-management)	Komponenty specifické pro jednotlivé typy rizikového chování	3.b. Sexuálně rizikové chování
(Life-skills)	2.b. Sociální dovednosti		3.c., ... , 3.n. Základní oblasti
(celkem 30 hodin)	(Social-skills)		

Tabulka č. 1: Struktura a rozsah MPP

Dokument MPP je pak součástí ŠVP ZŠ, vytvořeného na základě RVP. Vychází z národní strategie¹³ a dalších dokumentů (viz bod 1.3), které tvoří základní rámec pro jeho zpracování a realizaci.

¹¹ K zahájení nebo rozvinutí prioritních preventivních projektů realizovaných jako součást MPP nebo k zabezpečení preventivního programu může škola využít dotačního řízení v rámci „Programů na podporu aktivit v oblasti prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na daný rok“.

¹² MIOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L., ČABLOVÁ, L., VESELÁ, M., ZAPLETALOVÁ, J. Návrh doporučené struktury minimálního preventivního programu prevence rizikového chování pro základní školy. Univerzita Karlova v Praze & TOGGA 2012, s. 17. ISBN 978-80-87-258-74-3.

¹³ Kolektiv autorů. Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018, MŠMT, Praha 2013.

2.3 1.3 Teoretická východiska

Prevence rizikového chování je velmi rozsáhlé téma, které zasahuje i do jiných resortů a navíc se prolíná do různých oborů (pedagogika, psychologie, sociologie, veřejné zdraví atd.). Proto stále existuje řada různých, často nekompatibilních přístupů jak v teorii, tak i v praxi. Současný proces integrace je tak náročným a dlouhodobým úkolem. Přes řadu snah a úspěchů současná legislativa doposud neposkytuje dostatečně přesná a jasná východiska pro školní praxi. Pro vypracování MPP byly využity závazné či doporučené podklady:

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018. MŠMT, 2013.
- Usnesení vlády ČR č. 281 ze dne 9. 5. 1996 o organizaci a systémovém řízení vládní protidrogové politiky.
- Novela vyhlášky 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb.
- Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21 291/2010-28.
- Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, č. j. 22294/2013-1.
- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č. j. 10 194/2002-14, Věstník MŠMT sešit 3/2002.
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14 423/99-22, Věstník MŠMT sešit 5/1999.
- Metodický pokyn MŠMT ke spolupráci předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané č. j. 25 884/2003-24, Věstník MŠMT č. 11/2003.
- Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 20006/2007-51.

3 2 Praktická část

3.1 2.1 Charakteristika školy

Škola zahájila svou činnost s účinností od 10. 1. 1960. Zřizovatelem školy je Obecní úřad Údllice. Základní škola Údllice je vesnická škola s třídami 1., 2., 3.A, 3.B, 4. a 5. na 1. stupni a s třídami 6., 7., 8., 9. na 2. stupni. Ke konci září školního roku 2018/2019 školu navštěvovalo 224 žáků. Jsme spádovou školou a dojíždějí k nám žáci z mnoha obcí¹⁴. Škola vyučuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání zpracovaného dle RVP ZV.

Škola zahrnuje jeden objekt s učebnami, kabinety, kanceláři, dílnou a družinou. V areálu je učebna v altánu, volejbalové hřiště, běžecká dráha, doskočiště a školní pozemek. Součástí budovy školy není školní jídelna ani tělocvična¹⁵.

Všichni pracovníci, kteří se podílejí na vzdělávání a výchově, mají středoškolské nebo vysokoškolské vzdělání. Školní metodik prevence v současné době absoluuje akreditované studium (250 hodin) v PPP Teplice k výkonu specializovaných činností prevence sociálně patologických jevů.

3.2 2.2 Analýza situace

V předchozích letech jsme se setkali ve škole u našich žáků především s rizikovým chováním typu: vulgárního vyjadřování, agresivního chování, šikany, záškoláctví, užití návykových látek marihuany, alkoholu, kouření tabákových výrobků (graf č. 1, 2, 3).

Problémem zůstává kouření žáků mimo areál školy včetně v posledním období kouření elektronických cigaret a užívání marihuany. Sami rodiče tyto situace často nezvládají řešit. Zde by měla účinně a cíleně působit právě škola ve spolupráci s rodiči a dalšími odborníky¹⁶.

Chceme se více zaměřit na posílení preventivního působení na žáky a naučit je chápat zdraví jako základní hodnotu lidského života. Nadále jsou žáci s problematikou rizikového chování seznamováni v rámci osnov výuky¹⁷.

Dále se chceme více zaměřit na rozvoj zdravých vztahů ve třídách a podpořit pozitivní sociální klima, vytvořit vyšší úroveň informovanosti o nebezpečí, kterému jsou žáci vystaveni při

¹⁴ Chomutov, Jirkov, Údllice, Přečáply, Bílence, Škrle, Voděrady, Hrušovany, Lažany, Nezabylice, Hořenec, Všehrady, Velemyšleves, Hořetice, Truzenice, Chbany, Otvice, Blažim u Žatce.

¹⁵ Školní jídelna je umístěna mimo budovu školy, zhruba 5 minut chůze, nachází se v obci v budově bývalého odborného učiliště AGT.

¹⁶ PPP, OSPOD, Policie ČR, Středisko výchovné péče a další.

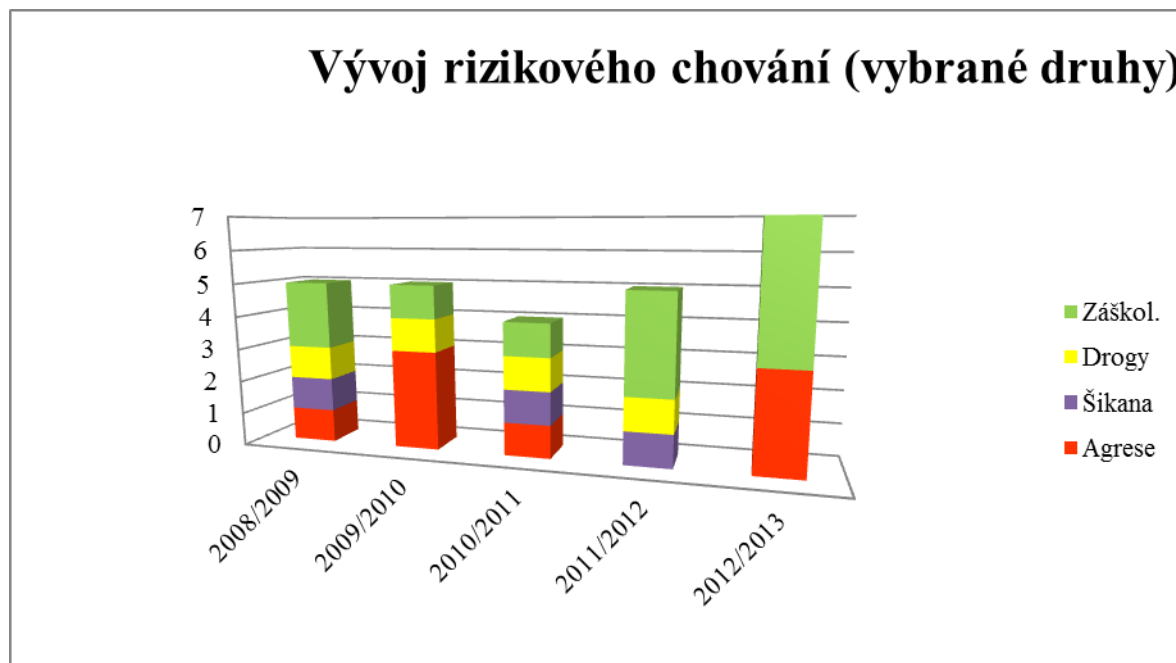
¹⁷ Ve vyučovacích předmětech: Český jazyk, Anglický jazyk, Německý jazyk, prvouka, vlastivěda, matematika, informatika, tělesná výchova, dějepis, přírodověda, přírodopis, pracovní vyučování, výtvarná výchova, hudební výchova, rodinná výchova, výchova ke zdraví, občanská výchova, chemie, fyzika, zeměpis, ekologická výuka.

stále častějším používání informačních a komunikačních technologií, naučit žáky jak je bezpečně používat a zvládat řešení možných nebezpečných situací.

Jednotlivé případy rizikového chování byly řešeny podle závažnosti třídními učiteli, výchovnou komisí školy, ředitelstvem školy nebo byly nahlášeny na OSPOD případně na PČR.

Školní rok	Agrese	Šikana	Drogy	Záškoláctví	Celkem
2008/2009	1	1	0	2	4
2009/2010	0	0	1	1	2
2010/2011	1	1	1	1	4
2011/2012	0	1	3	1	5
2012/2013	3	0	0	4	7

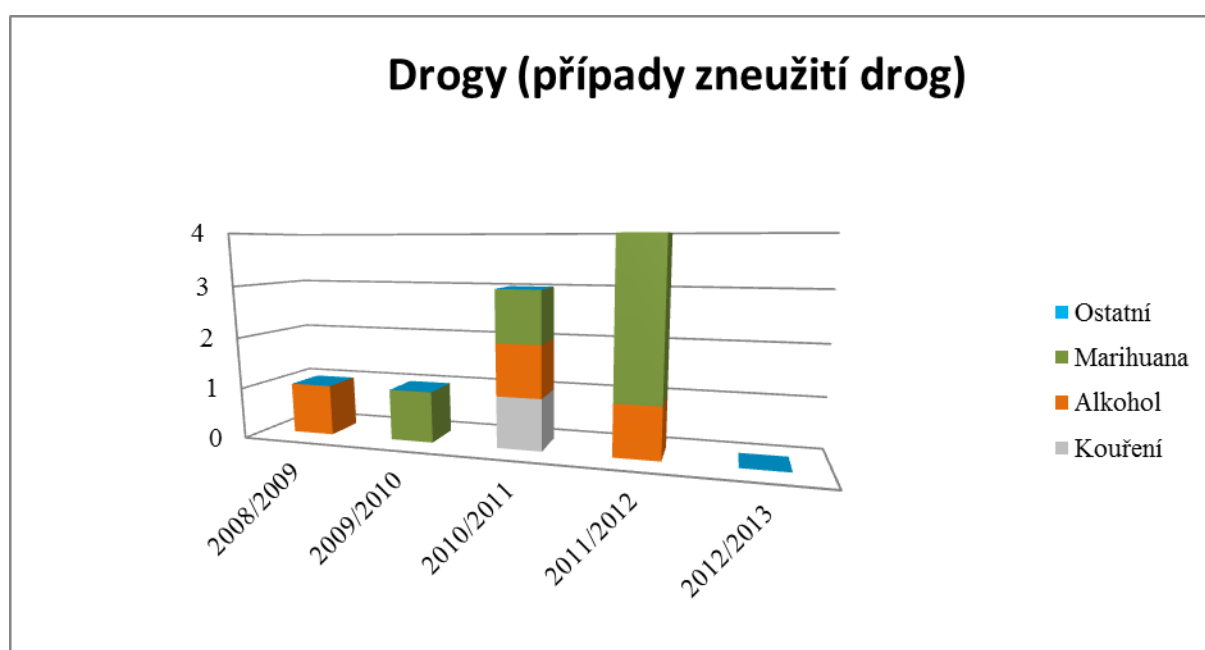
Tabulka č. 2: Případy rizikového chování

Graf č. 1: Vývoj rizikového chování

Školní rok	Kouření	Alkohol	Marihuana	Ostatní	Celkem
2008/2009	0	1	0	0	1
2009/2010	0	0	1	0	1
2010/2011	1	1	1	0	3
2011/2012	0	1	3	0	4
2012/2013	0	0	0	0	0
Celkem	1	3	5	0	9

Tabulka č. 3: Případy zneužití jednotlivých druhů drog

Graf č. 2: Drogy

Školní rok	1. Pololetí	2. Pololetí	Celkem
2008/2009	29	108	137
2009/2010	2	457	459
2010/2011	13	53	66
2011/2012	75	55	130
2012/2013	4	75	79

Tabulka č. 4: Počet neomluvených hodin

Graf č. 3: Záškoláctví¹⁸

¹⁸ Poznámka: Významná statistická odchylka v roce 2009/2010 byla způsobena jednou žákyň.

3.3 2.3 Vymezení cílové populace

Program je zaměřen na několik cílových skupin: žáky, rodiče i pedagogické pracovníky.

Prevence zaměřená na žáky má svá specifika na 1. a 2. stupni. Žáci mladší jsou zejména vedeni svým třídním učitelem, který má největší možnost na ně pozitivně dlouhodobě působit. Pro starší žáky jsou vzhledem k jejich zvýšeným potřebám častěji organizovány přednášky, besedy aj. ve spolupráci s odborníky v oblasti primární prevence rizikového chování.

a) Spolupráce s pedagogickým sborem

Název a forma prevence	Termín	Realizátor	Poznámka
Společná příprava pomůcek a materiálů, aktualizace MPP, Programu proti šikanování, Školního řádu, nástěnky PP	srpen	ŠMP, pedagogický sbor	
Seznámení pedagogického sboru s aktualizovanými dokumenty, MPP	září	ŠMP	na poradě, web školy
Seznámení pedagogického sboru s problematikou rizikového chování: způsoby prevence, diagnostika, řešení	září, na poradách a dle potřeby	ŠMP	kontakt na odborné pracovníky
Seznámit pedagogy s kompetencemi jednotlivých složek v oblasti rizikového chování, zvláště v oblasti šikany	září a dle potřeby	ŠMP	složky IZS, OSPOD a další
Informace o primární prevenci, plánovaných předběžných akcích	průběžně během školního roku	ŠMP	specifické i nespecifické
Domluva s rodiči a jejich informování, předávání informací	průběžně, na třídních schůzkách	ŠMP, třídní učitelé	
Jednání s rodiči, se žáky, výchovné komise	dle potřeby	výchovná komise	ředitel školy dle potřeby
Vzdělávání ŠMP a ostatních pedagogických pracovníků v PP a RCH žáků, semináře...	v průběhu roku	dle nabídky vzdělávacích institucí	

Tabulka č. 5: Spolupráce s pedagogickým sborem

b) Spolupráce s rodiči:

Název a forma prevence	Termín	Realizátor	Poznámka
Seznámení rodičů s problematikou nežádoucího chování žáků: diagnostika, řešení	průběžně	ŠMP, pedagogický sbor	konzultační hodiny ŠMP
Seznámení rodičů s obsahem práce ŠMP, kontakty	na třídních schůzkách	ŠMP	
Seznámení rodičů s MPP a dalšími dokumenty (Školní řád, Program proti šikanování a další)	září, průběžně na třídních schůzkách	ŠMP pedagogický sbor	web školy

Seznámení rodičů o umístění a aktualizaci nástěnky primární prevence	září	pedagogický sbor, ŠMP	
Informace rodičům k Zákonu o rodině	na první třídní schůzce	třídní učitelé	externí pracovník
Třídní schůzky a konzultační hodiny pro rodiče	září	pedagogický sbor	web školy
Domluva s rodiči a jejich informování, předávání informací	průběžně, na třídních schůzkách	ŠMP, třídní učitelé	
Jednání s rodiči, se žáky, výchovné komise	dle potřeby	výchovná komise	ředitel školy dle potřeby
Aktivity podporující dobré vztahy a spolupráci školy s rodiči ¹⁹	průběžně	pedagogický sbor	

Tabulka č. 6: Spolupráce s rodiči

c) Seznámení žáků s problematikou rizikového chování:

Název a forma prevence	Termín	Realizátor	Poznámka
Představení a základní informace o ŠMP a primární prevenci ²⁰	září, průběžně dle potřeby	ŠMP, pedagogický sbor	konzultační hodiny ŠMP
Seznámení žáků s MPP a dalšími dokumenty (Školní řád, Program proti šikanování a další)	září, na třídnických hodinách	ŠMP, třídní učitelé	
Podpora rozvoje zdravých vzájemných vztahů v kolektivech a pozitivního sociálního klimatu	průběžně	ŠMP pedagogický sbor, odborný pracovník	součinnost s PPP
Prevence záškoláctví, pravidla uvolňování, omluvy, absence	na třídnických hodinách, dle domluvy	ŠMP, třídní učitelé	
Možné projevy agresivního chování, šikany, kyberšikany a prevence proti nim	v rámci výuky a plánovaných akcí	ŠMP, pedagogický sbor	
Protidrogová prevence užívání návykových látek	v rámci výuky plánovaných akcí	ŠMP, pedagogický sbor	PEER program, součinnost s externisty
Prevence sexuálního rizikového chování	v rámci výuky plánovaných akcí	ŠMP, pedagogický sbor	součinnost s externisty

¹⁹ Akademie, výstavy žákovských prací, sběrové týdny, den dětí, dne otevřených dveří, slavnosti, rozsvícení stromečku, mikulášské besídky a další akce pořádané školou nebo ve spolupráci s jinými institucemi či subjekty.

²⁰ ŠMP-Markéta Haladová, haladova@zsudlice.cz, www.zsudlice.cz, nástěnka primární prevence s nezbytnými informacemi, konzultační hodiny: druhé úterý v měsíci 13.30 - 14.30 hod. a dle dohody.

Prevence extremismu, rasismu, gamblerství, negativního působení sekt	v rámci výuky plánovaných akcí	ŠMP, pedagogický sbor	
Podpora zdravého způsobu života, prevence poruch příjmu potravy	v rámci výuky plánovaných akcí	ŠMP, pedagogický sbor	PEER program, součinnost s externisty
Podpora finanční gramotnosti žáků	v rámci výuky	pedagogický sbor	

Tabulka č. 7: Seznámení žáků s problematikou rizikového chování

3.4 2.4 Garanti programu, spolupracovníci

Funkce	Jméno a příjmení	Kontakty	Konzultační hodiny
Ředitel školy	Mgr. Jiří Chloupek	zs.udlice@volny.cz www.zsudlice.cz 474 667 293, 736 472 835	dle domluvy
Zástupce školy	Mgr. Zdeňka Pokorná	pokorna@zsudlice.cz www.zsudlice.cz 474 667 293, 739 155 378	dle domluvy
Výchovný poradce	Mgr. Zdeňka Pokorná	pokorna@zsudlice.cz www.zsudlice.cz 474 667 293, 739 155 378	dle domluvy
Školní metodik Prevence	Mgr. Markéta Haladová	haladova@zsudlice.cz www.zsudlice.cz 474 667 293, 776 402 212	druhé úterý v měsíci 13.30 - 14.30 hod. a dle dohody
Výchovná komise školy	Mgr. Zdeňka Pokorná, Mgr. Markéta Haladová, třídní učitel	pokorna@zsudlice.cz haladova@zsudlice.cz 474 667 293, 736 472 835	
Třídní učitelé		www.zsudlice.cz 474 667 293, 736 472 835	druhé úterý v měsíci 14.00 - 16.30 hod. a dle dohody
Pedagogický sbor školy		www.zsudlice.cz 474 667 293, 736 472 835	druhé úterý v měsíci 14.00 - 16.30 hod. a dle dohody

Tabulka č. 8: Garanti programu, spolupracovníci

3.5 2.5 Cíle

3.5.1 2.5.1 Cíle dlouhodobé²¹

- principem strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže je výchova ke zdravému životnímu stylu,
- zvýšení odolnosti žáků vůči rizikovému chování žáků,
- snížení rizik a vlivů, které narušují zdraví osobností a sociální vývoj žáků,
- zvýšit informovanost v problematice šikany a kyberšikany,
- zvýšení znalostí o škodlivosti návykových látek a gamblerství,
- zvyšování odolnosti žáků proti stresu, dlouhodobým frustracím,
- zvládání různých životních problémů a řešení konfliktů, schopnost vyhledat pomoc,

²¹ Dlouhodobé cíle vychází z dokumentu Školní strategie prevence ZŠ Údlice.

- včasné odhalování specifických poruch učení či jiných postižení,
- zvyšování sebevědomí žáků, pravidla soužití mezi žáky a učiteli a vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou,
- komunikativní dovednost, schopnost klást otázky, vyjádřit svůj názor a umění říci „ne“,
- smysluplné využívání volného času (podpora kolektivních her a soutěžení).

3.5.2 2.5.2 Cíle střednědobé

Program je rozdělen do tematických bloků, s nimiž pracují jak jednotliví vyučující, tak i výchovný poradce s metodikem prevence.

3.5.2.1 2.5.2.1 Střednědobé cíle pro 1. – 5. ročník

a) Zdravá výživa:

- povídání s paní učitelkou – co je zdravé a co není,
- zhodnocení potravin, které si děti nosí na svačiny,
- výtvarné práce na téma „zdravé stravování“,
- návštěva místní prodejny,
- důsledně propagovat stravování ve školní jídelně.

b) Já a moje rodina:

- formování osobnosti dítěte – podpora zdravého sebevědomí, umění být sám sebou, nácvik dovedností, jak čelit negativnímu tlaku vrstevníků – vhodní kamarádi, prevence šikany, násilí, agresivity,
- vztahy mezi lidmi – moje rodina (prevence týrání a zneužívání),
- vztahy mezi spolužáky, vztahy v kolektivu – kamarádství (výběr kamaráda),
- navozování příznivého klimatu ve škole a třídě,
- slušné chování k cizím lidem (způsoby odmítání),
- chování ve škole i na veřejnosti (pozdrav, uvolnění místa starším cestujícím),
- bezpečné chování – ve škole, venku, chování v dopravě – bezpečnost silničního provozu – prevence úrazů,
- ochrana přírody – živá a neživá příroda.

c) Režim dne:

- zdraví – lidské tělo,
- osobní a duševní hygiena – odpočinek a relaxace,
- včasné odhalování specifických poruch – zajištění pomoci při nápravě,

- nabídka co největší škály koníčků (školní kroužky).

d) Prevence zneužívání návykových látek (zejména kouření, alkohol):

- znalost základních účinků,
- nácvik aktivit vedoucích ke zvýšení schopnosti čelit tlaku vrstevníků (zaměřit se na učiliště, kam se žáci chodí stravovat).

e) Osobní bezpečí:

- základy právního vědomí,
- nácvik chování v nebezpečných situacích,
- upozornit na riziková místa (učiliště, zastávky autobusů...),
- znalost důležitých institucí poskytujících pomoc při zneužívání a jejich telefonní čísla (telefonní čísla - policie, linka bezpečí...),
- schránka důvěry: zveřejnění e-mailové adresy školního metodika prevence pro žáky a rodiče.

3.5.2.2 2.5.2.2 Střednědobé cíle pro 6. – 9. ročník

a) Zdraví a výživa:

- sestavování jídelníčků,
- civilizační nemoci – prevence,
- výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních,
- zdraví a výživa – anorexie a bulimie,
- první pomoc.

b) Já a moje okolí:

- vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování,
- pěstování dobrých vztahů v kolektivu (šikana),
- mezilidské vztahy, přátelství, působení party – rizika, samota,
- vytváření kvalitních hodnotových žebříčků,
- ochrana přírody – živá a neživá příroda.

c) Problémové situace v životě:

- komunikace – problémy a únik od nich,
- aktivní sociální učení (včasné řešení problémů a jejich předcházení, nácvik rozhodování, vyrovnávání se s neúspěchem, obrana před manipulací),
- postoje k návykovým látkám (drogy),
- nácvik zvládnání vztahů a stresových situací,

- řešení konfliktů – šikana,
- vztahy k cizím lidem, k jiným národnostem (prevence vzniku rasismu, diskriminace a xenofobie),
- nebezpečí působení náboženských sekt a kultů,
- gamblerství,
- prevence kriminality – budování právního vědomí žáků (přestupky, trestné činy, vandalismus, darkerství - česky se jim říká zatmívači, tyto lidé vyšplhají na sloup vysokého napětí a způsobí zkrat v elektrickém vedení, výpadek elektřiny vyřadí z provozu celé městské čtvrti).

d) Režim dne:

- smysluplné využití volného času, plánování činností,
- nabídka volnočasových aktivit ve škole (školní kroužky a akce),
- různé způsoby učení se,
- osobní, duševní hygiena (předcházení problémům ve škole, odbourávání pocitu strachu).

e) Prevence zneužívání návykových látek (zejména kouření, alkohol):

- znalost účinků návykových látek (kouření včetně elektronických cigaret, alkohol jiné drogy) jejich vliv na osobnost jedince,
- pozornost rizikovým skupinám žáků,
- hledání jiných alternativ, nácvik odmítání tlaku vrstevníků,
- informace o K-centru v Chomutově,
- besedy s pracovníky z protidrogových center,
- besedy s pracovníky Policie ČR,
- besedy a programy s pracovníky PPP.

f) Má budoucnost:

- profesní příprava (beseda s pracovníky ÚP, konzultace pro rodiče a vycházející žáky, exkurze do učilišť a na střední školy),
- vznik rodiny, sexuální výchova – výběr partnera, kvalita vztahů, lidské tělo,
- bezpečné zahájení sexuálního života, sexuální abstinence, problematika nežádoucího těhotenství – medicínské a právní hledisko, umělé přerušování těhotenství.

Termín - průběžně ve vyučovacích předmětech: Občanská výchova, Přírodověda, Přírodopis, Vlastivěda, Český jazyk, Prvouka, Výtvarná výchova a výtvarné soutěže, Tělesná výchova, Chemie, Praktické činnosti,...v průběhu školního roku. Ve všech ročnících je a nadále bude využívána počítačová učebna a internet.

3.5.3 2.5.3 Cíle krátkodobé pro aktuální školní rok

Zahrnují konkrétní preventivní aktivity pro danou cílovou skupinu zajišťované ŠMP²²:

Aktivita	Stupeň / třída	Termín	Realizátor
Besedy s pracovníkem policie (šikana, trestněprávní odpovědnost mládeže,...)	2. stupeň	září-červen	Policie ČR
Beseda s pracovníkem policie k oblastem, kterými se zabývá – daktyloskopie, balistika (volba povolání)	1. a 2. stupeň	září-červen	Policie ČR
Beseda s pracovníkem Policie ČR pro 1. stupeň	1. stupeň	září-červen	Policie ČR
Preventivní program Mýty a fakta o alkoholu pro 7. třídu	2. stupeň 7. tř.	únor- červen	HOP
Beseda na téma zdravá výživa, strava	1. stupeň 2. stupeň	září-červen	ZŠ Údlice, pedagogický sbor
Program Zdravé zuby pro 1. stupeň	1. stupeň	září-červen	MŠMT
Exkurze do knihovny v Chomutově	1. a 2. stupeň	září-červen	SKKS CV, ZŠ Údlice pedagogický sbor
Beseda na téma vztahy	1. stupeň 2. stupeň	září-červen	Odborní pracovníci PPP, Dyáda, ZŠ Údlice pedagogický sbor
Beseda na téma šikana	1. stupeň 2. stupeň	září-červen	Odborní pracovníci PPP, Dyáda, ZŠ Údlice pedagogický sbor
Beseda na téma návykové látky	1. stupeň 2. stupeň	září-červen	Odborní pracovníci PPP, Dyáda, ZŠ Údlice pedagogický sbor

²² V průběhu školního roku 2015/2016, záleží na možnostech a finančním zajištění aktivit, akce budou průběžně doplňovány podle potřeby, nabídek a finančních možností.

Beseda na téma bezpečné chování na internetu, sociální sítě	1. stupeň 2. stupeň	září-červen	Odborní pracovníci PPP, Dyáda, ZŠ Údlice pedagogický sbor
Beseda na téma poruchy zdravé výživy	1. stupeň 2. stupeň	září-červen	Odborní pracovníci PPP, Dyáda, ZŠ Údlice
Beseda na téma sexuální výchova	1. stupeň 2. stupeň	září-červen	Odborní pracovníci PPP, Dyáda, ZŠ Údlice pedagogický sbor
Beseda na téma o škodlivosti kouření	1. stupeň 2. stupeň	září-červen	Odborní pracovníci PPP, Dyáda, ZŠ Údlice pedagogický sbor
Beseda na téma poskytnout 1. pomoc	1. stupeň 2. stupeň	září-červen	Odborní pracovníci PPP, Dyáda, ZŠ Údlice pedagogický sbor

Program Láska ano, děti ještě ne. HIV/AIDS	2. stupeň 8., 9. tř.	listopad	CAT Ostrava, Gynprenatal s.r.o MUDr. Kovář
Fotbalová utkání – McDonald Cup	1. a 2. stupeň	květen	MŠMT
Dopravní soutěž	1. a 2. stupeň	duben	ZŠ Údlice, pedagogický sbor
Okresní soutěž Mladý záchranář	2. stupeň	květen	MV ČR, HZS ČR
Vycházející 7., 8. a 9. třída – volba povolání (besedy, prezentace středních škol, učilišť)	2. stupeň 7., 8., 9. tř.	září - červen	ZŠ Údlice, pedagogický sbor
Branný den	1. a 2. stupeň	červen	ZŠ Údlice, pedagogický sbor
Bezpečný internet Internetový prohlížeč Seznam	2. stupeň	květen	ZŠ Údlice, pedagogický sbor
Projekce souboru videofilmů k prevenci rizikového chování	1. a 2. stupeň	září- červen	ZŠ Údlice, pedagogický sbor
Aktuální propagační materiály (drogová problematika knihovnička, videotéka,...)	1. a 2. stupeň	září- červen	ZŠ Údlice, pedagogický sbor
Návštěva divadelních představení v Mostě, Litvínově, Chomutově (komponovaný pořad)	1. a 2. stupeň	září- červen	Divadla
Pobytové adaptační kurz	2. stupeň 6. tř.	Září	ZŠ Údlice, třídní učitel
a další ...			

Tabulka č. 9: Cíle krátkodobé

3.6 2.6 Metody k dosažení cílů

Těžiště primární prevence v rámci vyučovacích hodin spočívá na 1. stupni na třídním učiteli, který jednotlivá témata vhodně zařazuje do výuky předmětů. Na 2. stupni je třeba koordinovat práci třídního učitele s vyučujícími ostatních předmětů. Ke splnění stanovených cílů přispívají osvědčené metody výkladu (informace), samostatné práce (výtvarné práce, koláže, informace z tisku...),

besedy (s učitelem, s pozvanými odborníky), skupinové práce ve třídě, projektové vyučování. Je důležité pravidelně s žáky komunikovat a umožnit dětem klást otázky a odpovídat na ně. Pedagogové školy mají nezastupitelnou úlohu ve sledování situace ve škole (monitoringu) a volbě adekvátních reakcí na rizikové chování žáků. Ve škole je nezbytné zajistit účinný ochranný režim²³. K efektivnímu plnění stanovených cílů prevence přispívá také úzká spolupráce s rodiči. Primární prevence je dále zajišťována ŠMP ve spolupráci s dalšími organizacemi a externími odborníky na danou tematiku různými formami (dotazníky, letáky, besedy, přednášky, projekty atd.).

²³ Seznámení se Školním řádem, MPP, Programem proti šikanování, výchovnou komisí, dozory na chodbách, WC, šatnách atd.

3.7 2.7 Hodnocení (evaluace) účinnosti uplatňovaných preventivních aktivit MPP za předchozí školní rok (je součástí Výroční zprávy školy) provede metodik primární prevence v červnu)

Termíny plnění: v průběhu školního roku 2019/2020, záleží na možnostech a finančním zajištění aktivit, akce budou průběžně doplňovány podle nabídek a finančních možností.

3.7.1

3.7.2 2.7.2 Kvalitativní evaluace

Pracovníci ZŠ Údlice důsledně uplatňují všechny body MPP rizikového chování u žáků pravidelně již delší dobu. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou plně kvalifikováni a mají značné zkušenosti. Naplánované programy a akce byly odpovídajícím způsobem připraveny a efektivně aplikovány na dané cílové skupiny. Výsledkem je poměrně dobrá situace v oblasti minimalizace zneužívání návykových látek, rasismu, šikany, záškoláctví apod. Jen některé z těchto jevů se vyskytly v naší škole a to pouze ojediněle. Tyto případy byly konzultovány a řešeny s rodiči dětí i s příslušnými orgány. Naši žáci se celkově rádi zapojují do akcí pořádaných školou, jak v rámci vyučování, tak do volnočasových aktivit.

Programy např.: Zdravé zuby, Škola Zdravé 5, Párty se Zdravou 5, PEER programy SZŠ, preventivní programy NSPZ, CAT Ostrava Gynprenatal, Harmonia Universalis, a další výrazně přispěly ke snížení výskytu rizikového chování mezi žáky naší školy a zvýšily zájem žáků o zdravý životní styl. Na webových stránkách ZŠ Údlice je umístěný banner i s logem pobavme se o alkoholu propojený s webovými stránkami www.pobavmeseoalkoholu.cz, kde jsou informace k tomuto projektu. Pro příští školní rok bude MPP klást znovu větší důraz zlepšení informovanosti a vzájemných vztahů, na další zlepšení připravenosti ke zvládnutí zátěžových situací a celkové zvýšení odolnosti vůči působení faktorů vedoucích k rizikovému chování. Na webových stránkách naší školy je zveřejněný odkaz na školního metodika prevence, Minimální preventivní program, program proti šikanování, dále jsou zde umístěné odkazy na organizace zabývající se prevencí a pomoci.

3.7.3

3.7.4 2.7.3 Kvantitativní evaluace

Učební plány včetně průřezových témat ZŠ Údlice ve všech předmětech zahrnujících témata prevence rizikového chování byly splněny. Naplánované aktivity ke splnění stanovených cílů byly dostačující a plně se osvědčily. Pravidelně se zaměřujeme na zdravý životní styl a žáci 3., 5., 6., 7., 8. třídy besedovali o zdravé výživě.

Vzhledem k nárůstu výskytu negativních jevů ve společnosti zahrneme více aktivit z oblastí prevence agresivity, zneužívání drog, poruch příjmu potravy a aktivit se sexuální, počítačovou a finanční tematikou. Stanovené cíle MPP byly splněny.

v Údlících, dne 20. června 2019

Mgr. Markéta Haladová, metodik primární prevence

3.7.5

3.7.6 2.7.4 Evidence případů předchozího školního roku (drogy, alkohol, kouření, záškoláctví, šikana)

Za 1. pololetí školního roku 2018/2019 bylo metodikovi prevence od kolegů nahlášeny tyto následující případy rizikového chování našich žáků.

Prosinec:

– podezření na zneužívání návykových látek – marihuany a vstup pod jejich vlivem na půdu školy. Zákonní zástupci byli informováni a byl jim doporučen následný postup při řešení této situace.

- případy záškoláctví, neomluvené hodiny, výchovné komise, spolupráce s OSPOD

Za 2. pololetí školního roku 2019/2020 byly řešeny metodikem prevence následující případy:

- případy záškoláctví, neomluvené hodiny výchovné komise, spolupráce s OSPOD
- případ nález marihuany na pozemku školy, spolupráce s Policií ČR
- rizikové chování na sociálních sítích, upozornění na nevhodnost užití některých typů fotografických materiálů, právní legislativa

v Údlících, dne 20. června 2019

Mgr. Markéta Haladová, metodik primární prevence

3.8 2.8 Kontakty na relevantní organizace

- Integrovaný záchranný systém:

150 - Hasiči

155 - Záchranná služba

158 - Policie

156 - Městská policie

112 - Tísňová linka EU

- Policie ČR: Chomutov, Riegrova 4510, tel.: 974 433 208, 604 680 367, 974 433 447

- Hasičský záchranný sbor ČR, Územní odbor Chomutov, tel.: 950 421 011

- Magistrát statutárního města Chomutov, Zborovská 4602, tel.: 474 637 111

- Zdravotnická záchranná služba Ústeckého kraje, tel: 475 234 111,

info@zssuk.cz, e-podatelna@zssuk.cz

- Oblastní středisko Chomutov

- Výjezdová základna Chomutov

Vedoucí lékař MUDr. Šmejkalová Zdeňka

Vedoucí záchranář Balážová Jitka

Telefonní spojení 474 447 405

- Výjezdová základna Jirkov

Vedoucí lékař MUDr. Šmejkalová Zdeňka

Vedoucí záchranář Ryklová Lenka

Telefonní spojení 474 331 212

- Oddělení sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) - „sociálka“ Bc. Romana Horynová, vedoucí oddělení (terénní sociální pracovník), tel.: 474 637 207,

e-mail: r.horynova@chomutov-mesto.cz

- PPP Chomutov - Pedagogicko-psychologická poradna Ústeckého kraje, pracoviště Chomutov, Na Průhoně 4800, 430 03 Chomutov, tel.: 474 699 200,

e-mail: chomutov@pppuk.cz, web: <http://www.pppuk.cz/poradny/chomutov> – okresní metodik prevence Mgr. Leona Veselá

- K – centrum Chomutov: Chomutov, Hálkova 224, tel.: 474 652 030,

kcchomutov@os-svetlo.net, www.os-svetlo.net

- Středisko výchovné péče DYÁDA: Chomutov, Cihlářská 4132,

e-mail: svpchomutov@volny.cz, tel.: 474 621 682 - Mgr. Petra Bělohlová

- OHS - HIV/AIDS poradna: Nemocnice Chomutov, tel.: 474 447 796 Mgr. M. Šafařík,

- Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem pobočka Chomutov: Chomutov, Kochova 1185, tel.: 477 751 655, 777 938 309,
- Dětská psychiatrie Nemocnice Chomutov, Kochova 1178, tel.: 474 447 755, MUDr. Grimová
- Střední zdravotnická škola: Chomutov, tel.: 474 629 921
- Odkaz na stránky první pomoci: <http://www.vitae.ic.cz/historie.html>
- Linky pomoci:
 - Krizová telefonní linka k šikaně pro učitele, žáky a jejich rodiče, tel.: 286 881 059, 774 089 181
 - Linka bezpečí Praha 8 – Bohnice, Ústavní 91, tel.: 800 155 555
 - Centrum krizové intervence Praha 8 - Bohnice, Ústavní 91, tel.: 284 016 110, e-mail: cki@bohnice.cz, Linka důvěry krizového centra: 284016666 - oboustranně anonymní služba
 - Gay linka pomoci tel.: 602 338 092
 - Linka duševní tísně Most, tel.: 476 701 444
 - SANANIM - krizová linka pro lidi ohrožené drogou, tel.: 283 872 186
 - Nová poradna pro bezpečný internet, www.internethelpline.cz
 - Internetová linka bezpečí, pomoc@linkabezpeci.cz
 - Linka vzkaz domů, tel. 800 111 113, mobil 724 727 777
 - Rodičovská linka, tel. 840 111 234
 - Drop-in nonstop linka pomoci, tel. 222 221 431
 - Národní linka pomoci AIDS, tel. 800 144 444

3.9 2.9 Webové stránky k prevenci pro učitele, žáky i rodiče

www.azrodina.cz

www.pobavme-se-o-alkoholu.cz

www.dokurte.cz

www.kurakovaplice.cz

www.minimalizacesikany.cz

www.sikana.org

www.odyssea.cz

www.odrogach.cz

www.fod.cz

www.modralinka.cz

www.ditekrize.cz

www.pppinfo.cz

www.dropin.cz

www.saferinternet.cz

www.sananim.cz

www.podaneruce.cz

www.internetporadna.cz

www.extc.cz

4 Závěr

Cílem mé práce bylo vytvoření konkrétního minimálního preventivního programu jako účinného nástroje prevence a výchovy žáků pro ZŠ Údlice. Mnou zpracovaný MPP zahrnuje podle mého názoru ty nejlepší dostupné poznatky současné teorie a praxe z oblasti primární prevence rizikového chování, které využiji ve své působnosti ŠMP v dalším období. Velkým přínosem je rozšíření znalostí studiem platných legislativních dokumentů, literatury a dalších publikací k tvorbě MPP. Práce vyžadovala řadu rozsáhlých studií, analýz a dalších aktivit, kterých bylo potřeba pro zpracování a verifikaci obsahu MPP.

MPP se po jeho zpracování a schválení stává základním a závazným dokumentem pro práci v oblasti prevence rizikového chování, avšak v průběhu realizace dává podle mého názoru dostatečný prostor pro průběžné sledování a vyhodnocování jeho účinnosti a na základě toho možnost „pilovat za chodu“ jednotlivá opatření nebo akce uplatňováním efektivnějších přístupů pedagogů či aplikací nejnovějších poznatků aniž by musel být měněn. Zároveň je důležité, aby škola měla pro žáky mimo MPP mnohem širší „nabídku“ různých dalších programů a aktivit pro zkvalitnění jejich výchovy v rámci výuky i volnočasových aktivit. MPP obsahuje odkazy na samostatné dokumenty ZŠ Údlice, jako je Program proti šikanování, Školní řád, Školní strategie prevence a Krizový plán školy.

V případě nebezpečí většího rozsahu hrozícího žákům nebo škole je nutné situaci řešit neprodleně podle Krizového plánu školy podle potřeby v součinnosti s krizovým managementem města, policií a dalšími složkami integrovaného záchranného systému.

5 Seznam použité literatury

JESSOR, R., DONOVAN, J.E. Beyond adolescence: problem behavior and young adult development. Vyd. 1. Cambridge [England]; New York: Cambridge University Press, 1991. ISBN 05-214-6758-6.

Kolektiv autorů. Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č. j. 10 194/2002-14, Věstník MŠMT sešit 3/2002.

Kolektiv autorů. Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21 291/2010-28.

Kolektiv autorů. Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 20006/2007-51.

Kolektiv autorů. Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, č. j. 22294/2013-1.

Kolektiv autorů. Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14 423/99-22, Věstník MŠMT sešit 5/1999.

Kolektiv autorů. Metodický pokyn MŠMT ke spolupráci předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané č. j. 25 884/2003-24, Věstník MŠMT č. 11/2003.

Kolektiv autorů. Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018. MŠMT, Praha 2013.

Kolektiv autorů. Novela vyhlášky 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb.

Kolektiv autorů. Rámcový vzdělávací program pro základní školy. (verze platná od 1. 9. 2013) úplné znění upraveného RVP ZV. MŠMT, Praha 2013

Kolektiv autorů. Usnesení vlády ČR č. 281 ze dne 9. 5. 1996 o organizaci a systémovém řízení vládní protidrogové politiky.

MACEK, P. Adolescence. 2., upr. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-747-7.

MIOVSKÝ, M. a kol. Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování. Vyd. 1. Praha: Univerzita Karlova v Praze & TOGGA, 2012. ISBN 978-80-87-258-89-7.

MIOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L., ČABLOVÁ, L., VESELÁ, M., ZAPLETALOVÁ, J. Návrh doporučené struktury minimálního preventivního programu prevence rizikového chování pro základní školy. Univerzita Karlova v Praze & TOGGA, 2012. ISBN 978-80-87-258-74-3.

MIOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L., ZAPLETALOVÁ, J., NOVÁK, P., (Eds.). Primární prevence rizikového chování ve školství. Univerzita Karlova v Praze & TOGGA, 2010. ISBN 978-80-87-258-47-7.

MIOVSKÝ, M., ZAPLETALOVÁ, J. Systém primární prevence rizikového chování na rozcestí: specializace versus integrace. Presentace Konference Primární prevence rizikového chování III, 2006.

CHLOUPEK, J. a kol. Školní řád základní školy Údlice 2015/2016

CHLOUPEK, J. a kol. Krizový plán základní školy Údlice 2015/2016

CHLOUPEK, J. a kol. Školní strategie prevence základní školy Údlice 2015/2016

CHLOUPEK, J. a kol. Školní vzdělávací program základní školy Údlice 2015/2016

CHLOUPEK, J. a kol. Výroční zpráva základní školy Údlice, 2014/2015

PYTLÁKOVÁ, A. a kol. Krizový plán základní školy Údlice 2012/2013

PYTLÁKOVÁ, A. a kol. Školní strategie prevence základní školy Údlice 2012/2013

PYTLÁKOVÁ, A. a kol. Výroční zpráva základní školy Údlice, 2012/2013

PYTLÁKOVÁ, A. a kol. Výroční zpráva základní školy Údlice, 2011/2012

PYTLÁKOVÁ, A. a kol. Výroční zpráva základní školy Údlice, 2010/2011

PYTLÁKOVÁ, A. a kol. Výroční zpráva základní školy Údlice, 2009/2010

PYTLÁKOVÁ, A. a kol. Výroční zpráva základní školy Údlice, 2008/2009

PUCHINGEROVÁ, M. Minimální preventivní program základní školy Údlice, 2014/2015

PUCHINGEROVÁ, M. Program proti šikanování základní školy Údlice, 2014/2015

PUCHINGEROVÁ, M. Program proti šikanování základní školy Údlice, 2015/2016

www.adiktologie.cz

www.msmt.cz

www.prevence-info.cz

6 Seznam tabulek a grafů

Tabulka č. 1: Struktura a rozsah MPP

Tabulka č. 2: Případy rizikového chování

Tabulka č. 3: Případy zneužití drog

Tabulka č. 4: Počet neomluvených hodin

Tabulka č. 5: Spolupráce s pedagogickým sborem

Tabulka č. 6: Spolupráce s rodiči

Tabulka č. 7: Seznámení žáků s problematikou rizikového chování

Tabulka č. 8: Garanti programu, spolupracovníci

Tabulka č. 9: Cíle krátkodobé

Tabulka č. 10: Realizované akce

Graf č. 1: Vývoj rizikového chování

Graf č. 2: Drogy

Graf č. 3: Záškoláctví

Seznam použitých zkratk

AIDS	Accquired immunodeficiency syndrom - syndrom získaného selhání imunity
atd.	„a tak dále“
ČR	Česká republika
HIV	Human immunodeficiency virus - virus lidské imunitní nedostatečnosti
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IZS	Integrovaný záchranný systém
MPP	Minimální preventivní program
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NSPZ	Národní síť podpory zdraví
OHS	Okresní hygienická stanice
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí (odbor péče o dítě - „sociálka“)
PEER	z angličtiny - vrstevník
PČR	Policie České republiky
PP	Primární prevence
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
PPP CV	Pedagogicko-psychologická poradna Chomutov
RCH	Rizikové chování
RVP	Rámcový vzdělávací program
SKKS CV	Středisko knihovnických a kulturních služeb Chomutov
SRN	Spolková republika Německo
SZŠ CV	Střední zdravotnická škola Chomutov
ŠMP	Školní metodik prevence
ŠVP	Školní vzdělávací program
ÚP	Úřad práce
UVDL	Unie výrobců a dovozců lihovin
WC	Water Closet - splachovací toaleta
ZŠ	Základní škola